राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

२०७५।०७६ सालको निर्णय नं. १६३
पुनरावेदन नं. ९७–०७४-RB-०२०४
मुद्दाः– अग्रिम कर (२०६९/०७०) ।

भक्तपुर जि. भक्तपुर उ.म.न.पा. व्यासिटोल स्थित बर्जर जोन्सन एण्ड निकोल्सन (नेपाल) प्रा.लि. (स्थायी लेखा नं. ३०००४४९७१) को तर्फबाट ऐ का अधिकार प्राप्त कन्ट्री मेनेजर सैवाल घोष..१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर.. १ } प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु
पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ताद्धय श्री मन्जु बुढाथोकी
श्री सुरज श्रेष्ठ
प्रत्यर्थी कार्यालयहरुका तर्फबाट : शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्साल
अविलम्वित नजीरः ×

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालयः- ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर
शुरु निर्णय गर्ने अधिकारीः प्रमुख कर प्रशासक श्री शंकरप्रसाद खरेल
शुरु कर्यालयको निर्णय मितिः–२०७१/०७/१६

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुबाट मिति २०७१।०७।१६ को कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट ६० दिनभित्र निर्णय दिनु पर्नेमा उक्त निर्णय दिएको सूचनाको जानकारी हालसम्म नआएकोले राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको रहेछ । सुनुवाइका लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. करदाता बर्जर जोन्सन एण्ड निकोल्सन नेपाल प्रा.लि. आ.व. २०६८।०६९ लागि आयकर ऐन २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ बमोजिम रु. १९५११६३१०।- करयोग्य आय भनी पेश गरेको विवरणमा आ.व. ०६७।०६८ को नाफा रकमबाट रु. १७७२४४१२।- बोनस छुट्याएको र सो रकममध्ये बोनस वापत रु. ४३९३८५८।- कर्मचारीहरुलाई वितरण गरी बाँकी रहेको रु. १३४३०५५४।- मा समेत प्रतिष्ठान स्तरको कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्ने रकममा समेत रु. ३२९०४८६।- अग्रिम कर कट्टि गर्नु पर्नेमा रु. ३२९०४८६।- मात्र अग्रिम कर कट्टि गरेको करकट्टी गर्न बाँकी रु. ३२९०४८६।- सोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा ११९ को व्याज रु. ८२२६२२।- र सोही ऐनको दफा १२० क को शुल्क समेत गरी रु. रू. १६४५२४३।- समेत कूल जम्मा रू. ५७५८३५१।- दाखिला गर्नुपर्ने भएको हुँदा सो कर दाखिला गर्नु नपर्ने कुनै आधार कारण भए सबुत प्रमाण सहित १५ दिनभित्र लिखित जवाफ पेश गर्न करदाताको नाममा सूचना जारी गर्ने भनी मिति २०७१।०६।१० मा भएका प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश ।

२. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१।०६।१० मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७१।०६।१३ मा बुझी लिएको ।

३. करदाताले मिति २०७१।०६।१३ मा बुझी लिएको सूचनाको जवाफ मिति २०७१।०६।२७ मा पेश गरेको ।

४. मिति २०७१।६।२७ मा जारी भएको प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश बमोजिमको अग्रिमकर दाखिला गर्न करदाताको नाममा आयकर ऐन २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम सूचना जारी गर्नु पर्ने ठहर्छ भन्ने ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवनबाट मिति २०७१।७।१६ मा भएको निर्णय ।

५. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवनबाट मिति २०७१।७।१६ मा जारी भएको अग्रिम कर तर्फको आदेशमा चित्त नबुझाई प्रशासकिय पुनरावलोकनको लागि करदाताले मिति २०७१।९।२१ मा राजस्व अनुसन्धान विभागमा पेश गरेको निवेदन ।

६. बोनस ऐन २०३० ले बोनस रकम वितरण कर्मचारीहरुलाई वितरण गरी बाँकी रहन गएको रकमको ७० प्रतिशत प्रतिष्ठानस्तरको कर्मचारी कल्याणकारी कोष र ३० प्रतिशत राष्ट्रिय स्तरको कल्याणकारी कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने प्रावधान छ । सोही प्रावधान बमोजिम बोनस रकम वितरण गरी बाँकी रहेको रकम श्रम ऐन नियम बमोजिम खडा भएको प्रतिष्ठान स्तरको कल्याणकारी कोषमा रकमान्तर सम्म भएको हो । सो रकम भुक्तानी समेत नभएको हुँदा सो रकममा समेत अग्रिमकर कट्टि गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा ११९ को व्याज र १२० क को मूल्य निर्धारण गरेको कर निर्धारण आदेश आयकर ऐनको कानूनी प्रावधान विपरित गैर कानूनी हुँदा सो आदेश बदर गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकीर लिई करदाताको तर्फबाट मिति २०७५/३/११ मा पुनरावेदन पत्र दर्ता भएको ।

७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता) ऐन, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७५/०७/१३ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

८. नियम बमोजिम दैनिक पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ आज यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र एवं प्राप्त शुरू मिसिल समेत अध्ययन गरियो ।

९. पुनरावेदक बर्जर जोन्सन एण्ड निकोल्सन नेपाल प्रा.लि. को तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्धान अधिवक्ताद्धय श्री सुरज श्रेष्ठ र श्री मन्जु बुढाथोकीले बोनस ऐन २०३० ले बोनस

रकम कर्मचारीहरुलाई वितरण गरी बाँकी रहन गएको रकमको ७० प्रतिशत प्रतिष्ठानस्तरको कर्मचारी कल्याणकारी कोष र ३० प्रतिशत राष्ट्रिय स्तरको कल्याणकारी कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने प्रावधान छ । सोही प्रावधान बमोजिम बोनस रकम वितरण गरी बाँकी रहेको रकम श्रम ऐन नियम बमोजिम खडा भएको प्रतिष्ठान स्तरको कल्याणकारी कोषमा रकमान्तर सम्म भएको हो । सो रकम भुक्तानी समेत नभएको हुँदा सो रकममा समेत अग्रिमकर कट्टि गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा ११९ को व्याज र १२० (क) को शुल्क निर्धारण गरेको कर निर्धारण आदेश आयकर ऐनको कानूनी प्रावधान विपरित गैर कानूनी हुँदा सो आदेश बदर गरिनु पर्दछ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो ।

१०. त्यसै गरी प्रत्यर्थी कार्यालयको तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौंका विद्धान शाखा अधिकृत श्री नगेन्द्र लम्सालले पुनरावेदक कम्पनीले कर्मचारीहरुलाई वितरण गरी बाँकी रहन गएको अवितरित बोनस रकममा समेत अग्रिम कर कट्टि गरी दाखिला गर्नु पर्नेमा दाखिला नगरेको हुँदा अग्रिम कर कट्टि गरी दाखिला गर्ने गरी भएको कर कार्यालयको कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत हुँदा सदर गरिनुपर्दछ भनी गर्नु भएको बहस समेत सुनियो ।

११. यसमा पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थी तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्धान अधिवक्ता र सरकारी वकिलले गर्नु भएको बहस समेत सुनि हेर्दा, प्रस्तुत शुरु कार्यालयबाट भएको कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत छ, छैन ? र पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर बमोजिम हुने हो, होइन भन्ने सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ।

१२. निर्णयतर्फ विचार गर्दा, पुनरावेदक करदाताको आ.व. २०६९।०७० को वित्तिय विवरणमा बोनस वितरणका लागि छुट्याएको रु. १,७७,२४,४१२।- मध्ये कर्मचारीहरुलाई रु. ४३,९३,८५८।- वितरण गरी ३० प्रतिशतले हुने रकम राष्ट्रियस्तरको कर्मचारी कल्याण कोष जम्मा गरी बाँकी ७० प्रतिशतले हुने रकम प्रतिष्ठानस्तरको कल्याण कोषमा जम्मा गरेको रकममा विभागको मिति २०६४।२।२० को परिपत्र अनुसार प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा लाग्ने उपल्लो दरले करकट्टी गर्नु पर्ने भनी कर निर्धारण भएको देखिन्छ । पुनरावेदकले कर्मचारीहरुलाई वितरण गरी बाँकी रकम मध्ये ७० प्रतिशतले हुने रकम प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा जम्मा गरेको रकममा ३५ प्रतिशतले कर निर्धारण गरेको देखिन आयो । प्रत्यर्थी कार्यालयको निर्णय पर्चामा आन्तरिक राजस्व विभागको मिति २०६४।२।२० को परिपत्र अनुसार कर्मचारीलाई बाडेर बाँकी रहेको वोनस रकम कल्याणकारी कोषमा रकमान्तर गर्दा श्रोतमा कर कट्टि गर्नु पर्ने भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको छ । यसमा कर्मचारीलाई बोनस रकम वितरण गरी बाँकी रहेको रकमको हदसम्म रकमान्तर भएको देखिन्छ । परिपत्रलाई स्वीकार गर्ने हो भने पनि कुन अवस्थाको कति रकममा कर निर्धारण गरिने हो, यकिन भएको देखिदैन । कल्याणकारी कोषमा जम्मा हुने रकममा आयकर ऐनको कुन दफा अनुसार कर लाग्ने हो ? निर्णय पर्चामा कानूनी आधार

लिएको समेत देखिएन । प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा जम्मा भएको रकममा प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा लाग्ने उपल्लो करको दरले अग्रिम कर कट्टि गर्ने आधार र कानूनी व्यवस्था देखिएन । यस सम्बन्धमा प्रत्यर्थी कार्यालयको निर्णय पर्चामा समेत उल्लेख भएको देखिंदैन ।

१३. पुनरावेदक करदाताले आ.व. २०६९।०७० को नाफाबाट बोनस वापत छुट्याएको रु. १,७७,२४,४१२।- बाट कर्मचारीहरुलाई वितरण गरी बाँकी रहेको रकममा प्राकृतिक व्यक्तिलाई लाग्ने सरह अग्रिमकर निर्धारण गरेको पाइयो । उक्त रकम बोनस वितरण गरी बाँकी रहेको रकमको ७० प्रतिशतले हुने रकम भएको देखिन्छ । पुनरावेदक करदाताले बोनस ऐन २०३० को दफा १३ को कानूनी व्यवस्था अनुरुप श्रम ऐन २०४८ को दफा ३७ अनुसार खडा भएको प्रतिष्ठानस्तरको कोषमा जम्मा गरेको भन्ने जिकिर लिएको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा पुनरावेदकले आयकर ऐन २०५८ को दफा १३ बमोजिम खर्च कट्टि पाएको बोनस रकमबाट वोनस ऐन र श्रम ऐनमा भएको कानूनी व्यवस्था अनुसार नै बोनस वितरण गरी बाँकी रहेको रकमको ७० प्रतिशतले हुने रकम प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा राखेको रकमान्तर सम्म भएको रकममा कर निर्धारण गर्न मिल्ने देखिएन । यस्तै कर निर्धारणका सम्बन्धमा विगतमा यसै न्यायाधिकरणबाट बोनस वितरण गरी बाँकी रही प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा जम्मा गरेको रकमलाई आयमा समावेश गरी कर कट्टी गर्न नमिल्ने भनि फैसला भएको देखिन्छ । पुनरावेदक एशियन पेन्ट नेपाल प्रा.लि. विरूद्ध ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर समेत भएको (९७-०७३-००२९२) यसै विषयको कर निर्धारण उपर राजस्व न्यायाधिकरणबाट भएको फैसला चित्त नबुझाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले पुनरावेदनको अनुमति माग गर्दा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट मिति २०७४।९।२८ मा अनुमति नहुने भनी भएको निर्णय आधारबाट समेत प्रत्यर्थी कार्यालयको निर्णय मिलेको देखिएन ।

१४. अतः स्थायी लेखा नं. ३०००४४९७१ भएका पुनरावेदक करदाता बर्जर जोन्सन एण्ड निकोल्सन (नेपाल) प्रा.लि. को आ.व. २०६९/०७० को अग्रिम कर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७१।०७।१६ को निर्णय मिलेको नदेखिंदा उल्टी हुने ठहर्छ । अरूमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

<u>तपसिल</u>

माथि इन्साफ खण्डमा लेखिए बमोजिम पुनरावेदक करदाता बर्जर जोन्सन एण्ड निकोल्सन (नेपाल) प्रा.लि. को आ.व. २०६९/०७० को अग्रिम कर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७१।०७।१६ को निर्णय

मिलेको नदेखिंदा उल्टी हुने ठहरी फैसला भएको हुँदा करदाताले धरौटीमा राखेको रकम कानूनको म्यादभित्र नियमानुसार फिर्ता दिनु वा अर्को आर्थिक वर्षको कर रकममा मिलान गरिदिनु भनी शुरु कार्यालयलाई लेखी पठाइदिनू.......................१

विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय, काठमाण्डौलाई फैसलाको जनाउ दिनू...........२

फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गर्नु र शुरु तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनू......................३

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

डम्बर बहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

<u>फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुनेः-</u>

शाखा अधिकृतः श्री लेख बहादुर कोइराला

कम्प्यूटर टाइपः श्री प्रदिप तिवारी

फाँट

इतिसम्बत २०७६ साल जेठ २८ गतेरोज ३ शुभम......